

Ofenziva severnokorejskih čet se nadaljuje

Južnokorejske divizije se umikajo. — Pri Masanu je 25. ameriška divizija zopet zavzela izgubljene položaje

Tokio, 31. avg. (AFP). Poročilo glavnega štaba generala Mac Arthura pravi, da je padlo v zadnjih dveh dneh na področju Pohanga 1200 severnih Korejcev. Enote tretje južnokorejske divizije so se severno od Pohanga zaradi močnih severnokorejskih napadov nekoliko umaknile proti jugu. Na področju Kidžija so enote južnokorejske divizije »Kapitola« ohranile svoje postojanke navzlic hudemu pritisku severnokorejskih enot. Davi ob 5 so severnokorejske enote na sektorju osme južnokorejske divizije presle v oster napad. Nekateri deli te divizije so se umaknili za 2 do 3 milje. Na sektorju južno od Vihonga je sestava južnokorejske divizije presla v protinapad, da bi preprečila nadaljnji prodor severnokorejskih čet.

Danes so odvrgle večtrdnjavne 800 ton bomb na severnokorejske industrijske objekte. Poročilo glavnega štaba severnokorejskih sil pravi, da so severnokorejske enote na vseh odsekih zavrnile protinapade ameriških in južnokorejskih čet. Enote severnokorejske vojske so zalele ofenzivo na jugovzhodnem delu fronte in zadale ameriškim in južnokorejskim enotam hude izgube. Ameriške in južnokorejske čete so imele nad 1000 mrtvih in ranjenih vojakov ter oficirjev. Sestreljeni sta bili dve ameriški letali. Zaplenjenih je bilo nad 400 pušk, 45 strojnih in drugo gradivo.

Nov protest Ču En Laja

Peking, 31. avg. (Tanjug). Minister za zunanje zadeve LR Kitajske Ču En Laj je poslal danes generalnemu sekretarju OZN Trygve Lieju in predsedniku Varnostnega sveta Maliku brzojavko, v kateri obtožuje ameriške letalske sile, da so ponovno kršile tetski prostor v Mandžuriji. V brzojavki je rečeno, da so 4 ameriška letala 29. avgusta dvakrat letela nad mandžurskim ozemljem, obstrlevala ribiške ladje na reki Jalu ter pri tem ubila 4, ranila pa več ribičev. Preteklo soboto je Ču En Laj poslal Varnostnemu svetu podobno pritožbo, ki pa jo je vlada ZDA demantirala.

Svetovni kongres pristašev miru se je izločil kot sila miru

John Rogge o praškem zasedanju Svetovnega kongresa pristašev miru

New York, 31. avg. (Tanjug). John Rogge, podpredsednik Svetovnega kongresa pristašev miru, je izjavil dopisniku Tanjuga o nedavnem zasedanju izvršilnega odbora te organizacije: »Moje mnenje je, da organizacija Svetovnega kongresa pristašev miru čedalje bolj zagovarja koristi zunanje politike Sovjetske zveze, kar ni v korist miru. Organizacija za mir mora ostati neodvisna in objektivna. Naša organizacija ni imela te smeri ter se je prav zaradi tega izločila kot sila miru na svetu.

Je ljube, da se ne strinjam z ljudmi v mišljenju, kot pa da se ne bi strinjal v dejanjih, da pa se v tem primeru ne morem strinjati glede na neko dejstvo ter izjavil, da nikoli nisem dobil dovoljenja, da bi govoril o svojih resolucijah. Toda na londonskem sestanku v novembru bo položaj drugačen, kajti ta sestanek bo javen in se ga bodo udeležili vsi člani, tako da ne bom mogel biti izigran, kot sem bil v Pragi.

Tri resolucije, ki sem jih predložil v Pragi in od katerih se je ena nanašala na to, da postavimo nepadalen izven zakona, so bile zelo spretno izigrane. Izročil sem resolucije hkrati z izjavo, s katero sem jih podprl, predsedniku Fredericu Joliot-Curiju. Hkrati sem mu dejal, da bi red, da me poslušajo, ko bom branil te resolucije. Rekel mi je, da jih bo dal prevesti v francosčino, da jih bo predložil in mi drugi dan odgovoril. Naslednji dan se je g. Ehrenburg dotaknil nekoga odlomka mojega govora, ki sem ga imel namen povedati. Po seji sem odšel k Joliot-Curiju in ga vprašal, kaj je z mojo zahtevo, da bi govoril v prid mojih resolucij. Odgovoril mi je, da jih bo ponovno prebral in mi odgovoril naslednji dan. Toda naslednji dan je začel odbor razpravljati o lastni resoluciji, ki je bila pripravljena, ne da bi bili mene o tem vprašali, ter je kmalu nato zaključil sejo. Curie je nato hitro odšel, da bi ujel letalo za povratek v Pariz, in tako nisem mogel ponovno govoriti z njim.

V Pragi je bil v istem času tudi sestanek študentov. Od nekaterih angleških študentov, katerim sem dal prepis resolucije o Jugoslaviji, sem zvedel, da so tudi oni imeli neko zelo podobno resolucijo, da so dva dni poskušali govoriti o njej, pa za to niso dobili dovoljenja.

Na vprašanje, kaj misli ukreniti pri takem položaju, je Rogge odgovoril: »Udeležil se bom drugega kongresa pristašev miru, ki bo v Veliki Britaniji, in tam se bom na javnih sejah ponovno zavzemal za svoje stališče, ki obsega: postavitev nepadalnosti izven zakona, vabilo jugoslovanski organizaciji za mir, da se udeležijo naših diskusij, predložil bom pa tudi druge resolucije, ki jih bom med tem pripravila.

Na vprašanje, kaj misli ukreniti pri takem položaju, je Rogge odgovoril: »Udeležil se bom drugega kongresa pristašev miru, ki bo v Veliki Britaniji, in tam se bom na javnih sejah ponovno zavzemal za svoje stališče, ki obsega: postavitev nepadalnosti izven zakona, vabilo jugoslovanski organizaciji za mir, da se udeležijo naših diskusij, predložil bom pa tudi druge resolucije, ki jih bom med tem pripravila.

Silen orkan na obalah Floride

New York, 31. avg. (Un. Pr.) Davi je zajel 200 milj obale Floride močan orkan. Nekateri deli mesta Pensacola so brez električnega toka in telefonskih zvez. Sto tisoč prebivalcev iz obmorskih mest so zbežali v notranjost. Po sporočilu meteorološkega urada se približuje obalah Floride še močnejši orkan, ki divja s hitrostjo 75 milj na uro.

Vprašanje vojaške obveznosti v ZDA

Washington, 31. avg. (AFP). Senatski odbor za oborožene sile je z 8 glasovi proti 3 odložil razpravo o zakonskem predlogu za uvedbo splošne vojaške obveznosti v ZDA.

Podaljšanje vojaškega roka v Veliki Britaniji

London, 31. avg. (Reuter). Predsednik vlade Attlee je izjavil sinoči po radiu, da bo v Veliki Britaniji podaljšanje obvezni rok za vojaško službovanje od 18 mesecev na 2 leti. Vlada bi sklenila tudi zvišati plače pripadnikom britanskih oboroženih sil. Ta sklep bo začel veljati 1. oktobra in ga bo še odobril britanski parlament.

Izrael za obnovitev razgovorov o Jeruzalemu

Jeruzalem, 31. avg. (AFP). Izraelski minister za zunanje zadeve je imel s člani komisije OZN za pomirjenje v Palestini razgovore v zvezi z vrnitvijo arabskih beguncev. Po sporočilu, ki je bilo objavljeno po sestanku, bi bil Izrael pripravljen sprejeti predlog Jordana, po katerem naj bi ponovno prišla poslovtati posebna mešana komisija, ki proučuje vprašanje Jeruzalema in druga vprašanja.

Izvoz strateškega materiala iz Nemčije v ZSSR prepovedan

Frankfurt, 31. avg. Zastopnik ameriške visoke komisije v Zahodni Nemčiji je sporočil sinoči, da razpravlja zavezniška visoka komisija o tem, da bi prepovedala izvoz strateškega materiala iz Zahodne Nemčije v SZ. Pripovedal je, da so ameriške oblasti na meji sovjetske cone ustavile več vagonov, ki so bili natovorjeni s takim blagom. Reuter poroča, da računajo v zaveznških krogih v Frankfurtu, da se bo prepoved nanašala ne le na Sovjetsko zvezo, marveč tudi na vzhodnoevropske države.

V nekaj vrstah

Bonn, 31. avg. Po dosedanjih cenah bo letošnja žetev belih žit v Zahodni Nemčiji zelo dobra in bo znašala okrog 10,15 milijona ton. Pričakujejo, da bo donos pšenice za 100.000 ton višji, kot je bil lani.

London, 31. avg. (AFP). Zastopnik ministrstva za zunanje zadeve je večkrat demantiral vest nekega londonskega časopisa, da je ministrstvo za zunanje zadeve protestiralo pri ameriškem državnem uradu zaradi Mac Arthurjeve izjave o Formozu. V londonskih krogih poleg tega sodijo, da so britanski opazovalci v Washingtonu v zasebnih razgovorih opozorili ameriške funkcionarje, da je Mac Arthurjeva izjava neudodna glede na to, da ni samo poveljnik ameriških sil, marveč tudi sil Združenih narodov.

Rim, 31. avg. (Tanjug). Danes je začela obratovati v San Giacomo di Frasle v severni Italiji največja hidroelektrična centrala v zahodni Evropi, katere zmogljivost je 150 milijonov KWH letno. Graditvi so jo začeli že pred vojno. Gradbeni stroški znašajo 20 milijonov dolarjev. Mislijo, da bodo z obratovanjem te hidrocentralne v celoti rešili problem pomanjkanja električne energije v severni Italiji.

Tokio, 31. avg. (Reuter). Po poročilu urada japonskega vrhovnega državnega tožila bo odpuščenih okrog 2000 državnih uradnikov. Odpusti so v zvezi z odstranitvijo komunistov iz državnega aparata.

Dom sovjetske kulture - vohunsko gnezdo

Pred okrožnim sodiščem za mesto Beograd je bilo večerj končano zasliševanje obtoženih sovjetskih vohunov. Ljubica Ilić, profesorica na gimnaziji in žena glavnega obtoženca, je trdila, da ni vedela za vohunsko delovanje svojega moža. Izjavila je, da ji je bilo znano samo to, da je njen mož v trgovskem predstavnstvu ZSSR večkrat obiskoval nekega Siceva, da bi dobil od njega dovoljenje za nabavo nekaterih znanstvenih knjig. Priznala je sicer, da je s svojim možem govorila o razmerah na soli, zatrjevala pa je, da ti razgovori niso nikdar presegali meje navadnih družinskih razgovorov. Student farmacije Djordje Ilić, brat glavnega obtoženca, se je podobno zagovarjal. Da bi imel njegov brat kakve zveze s tuji, mu sploh ni bilo znano. Zatrjevanje Ljubice in Djordja Ilića je v nasprotju s priznanjem Riste Ilića, ki je pri drugem zasliševanju dejal, da je ženi in bratu »po ovinkih povedal, da dela za sovjetsko obveščevalno službo.

Bega namena. Zanimal je, da bi dajal Iliću kakve podatke, ki bi presežali mejo navadnih razgovorov. Izjavil je tudi, da ni vedel, da dela Ilić za kako tujo obveščevalno službo. Tudi te trditve so v velikem nasprotju z izjavami Riste Ilića, ki je na drugem zaslišanju spremljal način svojega zagovora, ker so ga k temu prisilila dejstva in dokazi.

Ves potek zaslišanja je dokazal, da je postal tudi Dom sovjetske kulture v Beogradu - vohunsko gnezdo. Tam je Risto Ilić lani jeseni spoznal sekretarja sovjetskega veleposlanstva Popova. Sprva sta se razgovarjala o knjigah in kaj hitro so se razgovori zasukali tako, da je Ilić podpisal izjavo za pristop v sovjetsko obveščevalno službo, da je dobil konspirativno ime in da je že po enem mesecu začel pošiljati Popovu in pozneje Semjonu zaželene podatke, ki jih nikakor ni mogel uvrstiti med vse to, kar človek zase zbira iz radovednosti in zanimanja. V Domu sovjetske kulture si je pridobil sovjetsko državljanstvo bivši Wranglov oficir Karageorgijev. Dokler je bil Dom sovjetske kulture še »Ruski dom«, je Karageorgijev med okupacijo za Nemce urejal kartoteko ruskih emigrantov, po osvojitvi pa si je v istih prostorih pridobil zveze s sovjetskimi predstavniki, da je postal najprej sovjetski državljani in potem član nli vsaj pomočnik sovjetske obveščevalne službe.

Javni tožilec, ki je zahteval ostro in pravično kaznen vseh obtoženec, je v svojem govoru naglasil, da so vse navedbe obtožnice dokazane in da je tudi Risto Ilić priznal, da je po Karageorgijevu pošiljal tajniku sovjetskega veleposlanstva Popovu politične in gospodarske podatke za sovjetsko obveščevalno službo. Trije obtoženci, ki so mu dajali razne podatke, se nikakor niso morejo zagovarjati, da dani podatki niso bili pomembni ter da so jih dajali v dobri veri, da ne bodo zlorabljeni. Vsi podatki iz našega političnega in gospodarskega življenja, ki niso bili namenjeni javnosti, so dobrodošla snov za tuje obveščevalne službe. Podatki, ki jih je dobival glavni obtoženec od svojih sodružnikov, pa so bili povrh še pretirani in tendenciozni, s čimer je krivda seveda še večja.

Pred sodišče pridejo tudi bolgarski vohuni

Pred okrožnim sodiščem v Nišu bo v prihodnjih dneh razprava proti skupini vohunov in teroristov, ki so jih našli v bolgarski informbrojci, da bi v naši državi zbirali podatke za bolgarsko obveščevalno službo, pripravljali teren za ustanovitev ilegalne Komunistične partije ter po potrebi zasnovali tudi sabotažne in teroristične akcije.

Glavni obtoženec je Stojadin Veljković, z njim vred pa so obtoženi Velimir Nešić, Cedo Petrović, Velimir Arandjelović in Georgij Hristov, ki so bili v emigraciji v Bolgariji in letos meseca maja poslani v naše obmejne kraje. Glavni obtoženec, ki je večkrat prehajal čez mejo, je bil vodja skupine. Kmalu po prihodu čez mejo so bili vsi vohuni in teroristi zajeti po zaslugi budnosti naših varnostnih organov in zavednosti obmejnega prebivalstva.

Zadnja preganjanja obmejnega prebivalstva v Bolgariji so izzvala veliko ogorčenje bolgarske narodne manjšine v naši državi. Bolgarski člani Ljudske fronte in drugih množičnih organizacij iz dveh obmejnih okrajev so se zbrali v Dimitrovgradu ter na velikem zborovanju obsodili nasilje bolgarske vlade. Govorniki so na shodu opisali izseljevanje bolgarske prebivalstva iz obmejnih vasi, veliko škodo bolgarskih kmetov, lastnikov zemljišč na našem ozemlju, ter preganjanja vseh Bolgarov, ki ne odobravajo režimske politike. Prebivalstvo dimitrovgradskega okraja je sprejelo v zadnjem času mnogo beguncev iz Bolgarije, ki so se morali z begom čez mejo rešiti internacije in morda tudi še kaj hujšega samo zato, ker so bili v svojih obmejnih vaseh priče resnice o Jugoslaviji. Preganjanje teh ljudi, ki se režimu niso nikdar upirali, je pre-

priljiv dokaz, da je namen vsega naša silja samo prikrivanje resnice o Jugoslaviji. Na shodu so govorili tudi člani Zveze borcev iz dimitrovgradskega okraja, ki so se nekaj z rojaki iz bolgarskih obmejnih krajev borili proti okupatorju. Ti bivši borci so naglašali, da se politika našega partijskega in državnega vodstva od tedaj ni niti malo spremenila in da zato med nedanjnimi borci narodno osvobodilne vojne bolgarske narodnosti ne more biti niti enega, ki bi se dal zapeljati od informbrojskih laži in obrekovanj. V spomenici, ki so jo poslali s shoda zvezni vladi, je med drugim receno: Člani množičnih organizacij v Dimitrovgradu protestiramo proti barbarškim metodam, ki jih uporablja bolgarska vlada zoper bolgarske državljane, živeče ob meji. Preseljevanje družin in vsi drugi načini nasilja so samo zaradi tega, da bi se pred bolgarskim ljudstvom prikrija resnica o Jugoslaviji. Tega namena pa bolgarska vlada z nobenim nasiljem ne bo dosegla.

Bolgari v Jugoslaviji obsodijo nasilje bolgarske vlade

Zadnja preganjanja obmejnega prebivalstva v Bolgariji so izzvala veliko ogorčenje bolgarske narodne manjšine v naši državi. Bolgarski člani Ljudske fronte in drugih množičnih organizacij iz dveh obmejnih okrajev so se zbrali v Dimitrovgradu ter na velikem zborovanju obsodili nasilje bolgarske vlade. Govorniki so na shodu opisali izseljevanje bolgarske prebivalstva iz obmejnih vasi, veliko škodo bolgarskih kmetov, lastnikov zemljišč na našem ozemlju, ter preganjanja vseh Bolgarov, ki ne odobravajo režimske politike. Prebivalstvo dimitrovgradskega okraja je sprejelo v zadnjem času mnogo beguncev iz Bolgarije, ki so se morali z begom čez mejo rešiti internacije in morda tudi še kaj hujšega samo zato, ker so bili v svojih obmejnih vaseh priče resnice o Jugoslaviji. Preganjanje teh ljudi, ki se režimu niso nikdar upirali, je pre-

priljiv dokaz, da je namen vsega naša silja samo prikrivanje resnice o Jugoslaviji. Na shodu so govorili tudi člani Zveze borcev iz dimitrovgradskega okraja, ki so se nekaj z rojaki iz bolgarskih obmejnih krajev borili proti okupatorju. Ti bivši borci so naglašali, da se politika našega partijskega in državnega vodstva od tedaj ni niti malo spremenila in da zato med nedanjnimi borci narodno osvobodilne vojne bolgarske narodnosti ne more biti niti enega, ki bi se dal zapeljati od informbrojskih laži in obrekovanj. V spomenici, ki so jo poslali s shoda zvezni vladi, je med drugim receno: Člani množičnih organizacij v Dimitrovgradu protestiramo proti barbarškim metodam, ki jih uporablja bolgarska vlada zoper bolgarske državljane, živeče ob meji. Preseljevanje družin in vsi drugi načini nasilja so samo zaradi tega, da bi se pred bolgarskim ljudstvom prikrija resnica o Jugoslaviji. Tega namena pa bolgarska vlada z nobenim nasiljem ne bo dosegla.

Proslava 7. obletnice ustanovitve XIX. SNOUB »Srečka Kosovela«

Pripravljani odbor za proslavo VII. obletnice ustanovitve XIX. SNOUB »Srečka Kosovela« ponovno poziva vse borce Kosovelove brigade, da takoj javijo svoje sedanje naslove s podatki: od kdaj so bili v brigadi, kakšno funkcijo so imeli in s katerimi odlikovanji so bili odlikovani. Istočasno pozivamo vse, ki posedujejo kakršne koli fotografije iz brigade, da jih pošljejo. Fotografije bomo prefotofirali in vrnili. Prosimo tudi za spomine, katere bi objavili v časopisih. Kraj in dan proslave bosta javljena naknadno.

Delopost na stavbišču zagrebskega študentskega mesta

Danes bo na stavbišču študentskega mesta v Zagrebu veliko zborovanje graditeljev, ki so končali do tega časa določena dela. Brigade naših in inozemskih mladincev so zgradile doslej do strehe 12 od 23 dvonadstropnih plospji. Večkrat so delali tudi po 14 ur na dan. V zadnjem času se je najbolj odlikovala brigada »Mladi komunisti«, z njo pa je tekmovala brigada češke narodne manjšine. Na stavbišču dela zdaj še 150 brigadnikov prve nemške brigade in člani francoskih brigad.

PRIPRAVLJANI ODBOR ZA PROSLAVO VII. OBLETNICE KOSOVELOVE BRIGADE, LJUBLJANA, GLAVNI ODBOR ZVEZE BORCEV, ERJAVECA 16

Včeraj je imel Varnostni svet svojo zadnjo sejo pod predsedstvom sovjetskega delegata Jakoba Malika, ki je ves mesec onemogočal vsako delo. Od leve proti desni: Generalni sekretar OZN Trygve Lie; Jakob Malik; angleški delegat sir Gladwyn Jebb; ameriški delegat Warren Austin; dr. Aleš Bebler.

Jugoslovanska KULTURNA KRONIKA

Te dni so v ospredju gledališka vprašanja. Pred novo sezono smo, ki obeta marsikatero novost. Razen tega se 8. septembra začne Dubrovniški festival, na katerem bo naša dramska umetnost vidno zastopana. Največ novosti objublja uprava Hrvatskega narodnega gledališča, ki začne sezono z Držičevo komedijo »Skup«. S to klasično komedijo bo gledališče nastopilo tudi v Dubrovniku na festivalu. Prav tako bo zagrebsko gledališče znova pripravilo dramo Miroslava Križiča »Vučjak«. Največ zanimanja je za nova domača dela. Najprej pride na vrsto Mirjana Matičević-Hale s »Težkimis sencami« (po nli jeseni), potem Joža Horvat z novim delom »Veliki četrtke«, v katerem je obdelan motiv razpada jugoslovanske armade 1941. leta. Razen tega pripravljata zagrebsko gledališče še Shakespeare (Richard III.), Machiavellija (Mandrägola) in Ibsena (Stebri družbe).

Posebej veliko novosti bo v operi in baletu. Premiera domačega opernega dela je redek praznik v naših gledališčih. Zagrebska opera objublja kar tri premiere še neljavljanih domačih opernih del, in sicer: »Ekinocios« Ive Brkanovića (po Vojnovičevi drami), »Dimnik ob Jadranu« Ive Tijardovića in novo opero Jakova Go-

znanjeno delo neimenovano. V tem delovnem letu ima gledališka uprava namen pripravljati za sezono 1951/52 po eno delo Lopé de Vege in Shakespeara (Sen kresne noči). Narodno gledališče v Beogradu bo obnovilo Sterijino »Pokondireno tikvo«, kasneje pridejo pa na vrsto kot premiere (obnovitve) Čehov (Višnjevi vrt), Mirabeau in Moliere (Mizantrop). Drama beogradskega gledališča ima namen obnoviti tudi znano komedijo nekdanjega beogradskega popularnega igralca Čiče Ilije Stanojevića »Dorčolska posla«.

Opera je zelo delavna in nastopa že od 24. avgusta na prostem v Topčideru. Tam bo do 10. septembra dala 12 opernih in baletnih predstav (Grotovev »Eros«, Hrističevo »Ohridsko legendo«, Rossinijev »Seviljski brivce«, Borodinov »Knez Igor«, Donizettijev »Ljubezenski napoj« in Verdijev »Aidos«). V prihodnji sezoni pripravljajo na novo oziroma prvič Verdijev »Ples v maskah«, Beethovnovo »Fidelio«, Verdijevega »Othello«, eno manj znano delo Puccinija, »Sutona« Stevana Hristića in »Turki gredoe Kresimir Baranovića. Balet bo dajal premiero »Srednjeveške ljubezne Frana Lhotke in Čajkovskega »Labode jezeroe«.

Makedonsko narodno gledališče v Skoplju bo v drami dajalo med drugim Krleževo »Gospodo Glembayev«, ki jih bo kot gost režiral Raša Plavčević. V operi pridejo na vrsto Bizet-

va »Carmen«, Donizettijev »Don Pasquale« in Verdijeve »Aidos«. Razen tega dobi Zagreb to jesen kot tretji v državi akademijo za gledališko umetnost. Tako bo za Ljubljano in Beogradom tudi hrvatsko prestolno mesto dobilo to pomembno kulturno ustanovo. Na Dubrovniškem festivalu nastopijo razen zagrebske drame še Jugoslovansko gledališče iz Beograda z Držičevim »Dundom Marojem«, dubrovniško gledališče z delom neznanega avtorja »Ljubovnica«, gledališče iz Zadra z »Androm Stitičecom« in splitsko gledališče s »Komedijo od Raskota«.

Pred vojno tako delavna Srpska književna zadruga je začela zadnji čas zopet živahneje delovati. Na zadnjem občnem zboru so bili v književni odsek izvoljeni Ivo Andrić, Veljko Petrović, Izidora Sekulić, Branislav Miljković, Dušan Matić, Boža Kovatević, dr. Dragoljub Pavlović, Jovan Popović in dr. Nikola Banasević. Založba bo izdala med drugim »Pesmja Veljke Petrovića, knjigo »O Njegošu« Izidora Sekulića, delo Aleksandra Beliča »Savremeni književni jezik«, knjigo »Putovanja po novoj Srbiji« Sretana Popovića, »Eseje Jovana Popovića«, »Pripovedke« Ive Andrića, »Puškinove pesme« v prevodu Milivoja Pešića, novi roman Dušana Matića »Skupa igra«, »Narodne pripovedke, poslovice i anekdote« v redakciji in s študijo dr. Jase Prodanovića in drugo izdajo priročne zgodovine umetnosti Salomona Reinacha (prva izdaja je izšla pri SKZ 1930. leta). Razen tega pripravljata založba še zbirke makedonskih, muslimanskih in hrvatskih čakavskih narodnih pesmi.

Odkupni plani — OSNOVA za jesensko setev

Odkup žita, odkup mrsavcev, mesa in masli, priprave na odkup krompirja, ljudsko posojilo in verjetno še kaj! Mar bi bilo čudno, če bi naši ljudski odbori nehoti pozabili na jesensko setev, ki ni nič manj važna od vsega naštetega!

No, začetek je storjen. Okrajni in krajevni ljudski odbori v večini okrajev danes že vedo, koliko žita, mesa, masli, jajc itd. bodo morali priložnito leto oddati državi. Setveni plani so se namreč nekako spremenili in v odkupne plane. Kakor smo že pisali, naša ljudska oblast ne bo več predpisovala kmetu, s čim naj poseje vsak ar svoje zemlje. Takšno planiranje v preteklosti je bilo zamotano in je samo večalo birokracijo, proti kateri se danes borimo. Vendar spremembe v kmetijskem planiranju ne smejo iti na račun polične raznih pridelkov, ki jih bomo morali odkupiti tudi v priložnitem letu. Napačno bi bilo misliti, da bo obvezna oddaja manjša. Potrebe države in namestečev po živilih ostajajo enake, oziroma celo naraščajo, kajti z dneva v dan se več število ljudi, ki jih zaposluje naša rastoča industrija.

V čem so tedaj ob letošnji jesenski setvi prednosti za naše kmetovalce in kaksne so naloge, ki jih morajo čim prej opraviti naši krajevni ljudski odbori?

Prednosti za kmeta so že popolnoma jasne. Ko se bo odločil za to, kaj bo sejal in s čim, kakšno živino in koliko je ob redni na svojem posestvu itd., bo pa moral upoštevati svoje obveznosti do skupnosti.

Pri vsem tem je najvažnejše stališče, ki ga bodo zavzeli do že prejetih planov obvezne oddaje za priložnito leto naši krajevni ljudski odbori. Odkupne plane imajo in sedaj gre natančno za to, da jih res pravilno razdelijo med kmetovalce. Kako bodo to storili? Birokratsko, za mizo v krajevnem ljudskem odboru, kakor so bili tega na žalost vse preveč marsikje vajeni doslej? Če bi storili tako, bi ostale vse velike spremembe v planiranju kmetijskemu mladoletnemu detu in noben kmet ne bi občutil te spremembe. Gotovo bodo krajevni ljudski odbori najprej sami zase razdelili te plane na kmete, vendar bodo ti plani dejansko samo predlog. Z njimi se mora strinjati zbor volivcev. Brez temeljitega pogovora s kmeti bi vse ostalo pri sivem. Po tem razgovoru, med katerim bodo vsi kmetje sporazumno pristali na oddajo določenih količin raznih pridelkov, bodo kmetje sami opravili delo, ki so ga doslej opravljali drugi: sestavili bodo plan setve in vzreje živine, ki bo tak, da bo zagotavljala izpolnitev odkupa v priložnitem letu.

Te naloge je treba opraviti pred setvijo. Do tega pa ni daleč. Zato morajo ljudski odbori in kmetje posebej, da jih ne prehitijo. Po setvi bi bilo že marsikaj zamujeno in kmetje bi pač sami morali trpeti škodo, ki bi zaradi tega nastala.

V Opatiji je bilo letos že nad 40.000 turistov

Na opatijskem turističnem področju se je mudi do začetka leta nad 40 tisoč gostov. Tako veliko število obiskovalcev niso do tega časa zabeležili še nobeno leto po vojni. Trenutno se v Opatiji mudi okoli 15.000 oseb. Študijski Opatijo je potevalo tudi nad 400 gostov iz inozemstva, ki so bili zadovoljni s sprejemom, hrano in prebivališčem. V zadnjem času so v Opatiji odprli s 3 lepo urejene hotele s 450 posteljami. Sprejem turistov ni bil še v nobeni sezoni tako dobro organiziran, kakor je letos. Vsak dan so leti v bližnje kraje na otokih. Počep elektrifirani vlak služi izključno za prevoz turistov v Postojno. Letos je bilo v Opatiji veliko število kulturnih in športnih prireditev.

V Prekmurju je začela obratovati nova destilacija eteričnih olj

Sredi avgusta so odprli na področju prekmurškega gozdnega gospodarstva novo državni destilacijski obrat za proizvodnjo borovega eteričnega olja. Zelo ekonomično grajena obratovnica s skupno površino približno 200 kvadratnih metrov je bila postavljena v vzhodno dobrihmetno gozdu, v Bukovnici, kjer je razmeroma še precej ugodno surovinsko zaledje bora in je tudi dovolj vejevja iz državnih in ne-državnih gozdov zagotovljen za daljšo dobo. Organizatorji so pokazali veliko spretnost pri postavitvi destilacije, tako v pogledu izredno nizkih investicijskih stroškov, kakor tudi v strukturi naprave, ki jo bodo utegnili premešati, če bi bilo surovinsko zaledje prehitro izčrpano.

Dosedanja dnevna zmogljivost destilacije je okoli 3 kg na dan. Treba pa bo stremeti za tem, da se ta znatno poveča. Izkoriščanje odpadke gromote bo moralo postati tudi v tej destilaciji intenzivnejše. Če jo primerjamo z destilacijo poverjenstva za lokalno industrijo na Vrhniki, kjer trenutno proizvajajo v treh izmenah 12 do 14 kg eteričnega olja — surovinsko zaledje, je približno enako pri obeh destilacijskih obratih — sprevidimo, da bi bukovniški obrat lahko več proizvajal. S preprečevanjem bo treba zainteresirati združeni in privatni sektor, da bo dotok vejevja zadosten in da bo tudi na skladišču dovolj zaloga. Velika zaloga omogoča, da se vejevje zadostno uleži in s tem naravno fermentira. Tako pridobimo več olja, ki je tudi boljše kakovosti.

Mreža destilacijskih obratov za eterična olja se naglo širi

Tako pripravljajo postavitev novih destilacij poverjenstva za gozdarstvo v poljskem okraju in Okrajna zveza kmetijskih združenj okraja Celje — okolica. Okrajna policijska destilacija bo postavljena na idealnem surovinskem prostoru že precej visoko na pobočju južnega Pohorja v Lukanji (KLO Oplotnica). Da ni zamisel poverjenika tov. Padežnika že uresničena, je vzrok dejstvo, da nekateri čisti

V mariborski oblasti se brigade Ustroja pripravljajo na setev

V mariborski oblasti se brigade Ustroja živahno pripravljajo na jesensko setev. Ustroj bo preoral s 35 traktorji najmanj 1300 ha njivskih površin. Traktorske brigade bodo začele z delom 15. septembra. Kmetovalci v ta namen že sklepajo pogodbe.

Živahen odkup kmetijskih pridelkov v radgonskem okraju

V radgonskem okraju je odkup poljskih pridelkov, sadja in zelenjave zelo živahen. Tako je samo kmetijska zadruga pri Benediktovi v tem mesecu odkupila od kmetičkih delovnih združenj, združenih ekonomij in privatnih kmetov nad 60.000 kg jabolk, 4290 kg hrušk ter 2500 kg zelenjave. Nadalje so že odkupili tudi okrog 26.000 kg krompirja zgodnjih sort ter 5000 kg oljne repice.

Nov sistem državne loterije

Na predlog centralnega odbora Zveze vojnih invalidov Jugoslavije je zvezno finančno ministrstvo odobrilo nov sistem državne loterije. Po novem se ukine razdelitev srečk na razrede ter se uvede samo eno veliko žrebanje vsak drugi mesec v letu. Po novem sistemu bo vsaka srečka veljala samo za eno žrebanje. Zamenjav srečk ne bo več, zvišajo pa se premije in dobitki. Doslej je bila prva premija 600.000, sedaj pa bo 800.000 din. Prej je bil en dobitek po 100.000 din, zdaj pa 10 takih dobitkov. Srečke bodo emitirane v četrtinah po 100 din, Vsaka srečka zastari 4 mesece po žrebanju.

Moštvo JA v Ajdovščini tesno sodeluje s frontnimi organizacijami

Pripadniki garnizije JA v Ajdovščini so opravili letos v pomoč državnim gospodarskim podjetjem in frontnim organizacijam nad 20.000 ur prostovoljnega dela. Nad 10.000 prostovoljnih ur so opravili kot pomoč lesno-industrijskemu podjetju v Ajdovščini, s čimer so znatno pripomogli, da je podjetje predčasno izpolnilo polletni plan. V Branici na Spodnjem Vipavskem so zgradili 30 m dolg most čez Vipavo. Vojaški strokovnjaki so pomagali tudi avtobusnemu podjetju v Ajdovščini pri popravilu vozil, da ni zastal avtobusni promet. Frontov-

Proslava 8. obletnice Gubčeve brigade

V nedeljo 3. septembra t. l. bo v Muhaberju nad Bršljinom, nedaleč od železniške postaje Novo mesto slovenska proslava 8. obletnice Gubčeve brigade. Začetek slovenskega dneva proslave bo ob 10 uri dopoldne. Ministrstvo za železnice FLRJ je za to priložnost odobrilo 50% popust za 2, in 3. razred vseh potniških in brzih vlakov do postaje Novo mesto.

Kako v Slovenjgradu beró knjige

Okrajna ljudska knjižnica v Slovenjgradu obstoja že leto dni. — Knjižnica je bila dobro obiskana, saj je 341 čitatelj pridno segalo po knjigah. Od 1. julija naprej pa knjižnica ne posluje, ker nima prostorov. Dne 1. julija letos je moral knjižničar za zahtevo okrajnih poverjenikov za lokalno industrijo in komunalne zadeve na hitro zmetati knjige v zaboje in se preseliti v Fizikurni dom. Prostor, iz katerega pa se je moral knjižničar izseliti, so spremenili v gostilniško sobo. Preteklo je začasna deset dni, preteklo je mesec, kmalu bo tudi drugi za nami, poverjenika pa še nista našla prostora za knjižnico.

Velik napredek značnega prometa

Letal Jugoslovskega aerotransporta se je letos julija in avgusta posluževalo nad 55.000 potnikov. Tako je bil v dveh mesecih letalski promet večji kot v vsem lanskem letu in celo večji kot v treh letih pred vojno. Največ potnikov je bilo na značni progi Beograd—Dubrovnik. To so bili po večini delovni ljudje, ki so potovali na svoj dopust v obmorske kraje. Večkrat je bilo v enem dnevu tudi do 1000 potnikov. Na progi Beograd—Dubrovnik je bilo julija in avgusta vsak dan v prometu do 16 potniških letal.

Jadranska razstava v Zagrebu

Za 10. septembra — dan naše mornarice pripravljajo v Umetniškem paviljonu v Zagrebu veliko Jadransko razstavo, ki bo imela več oddelkov. V prvem oddelku bo s mnogimi rednimi dokumenti, slikami, modeli in na druge načine podan pregled zgodovinskega razvoja našega pomorstva. Drugi del razstave bo kazal naše pomorstvo med osvobodilno borbo od prvih malih čolnov, s katerimi so naši partizani napravili dosti škode italijanskemu in nemškemu okupatorju, do ustanovitve naše vojne mornarice. — Naša vojna mornarica je dala gradivo za tretji oddelk, ladjedelništvo za četrti, posebni oddelki pa so še določeni za razvoj našega ribarstva, ljudske tehnike in športa.

PRIPRAVLJALNI ODBOR

Filip Skarlovnik, ki je 35 let delal v pohorskih kamnolomih, je dal za ljudsko posojilo 10 tisočakov, da bo sram tiste Slovegrajčane, ki na kupih cvenka sedijo in ne poznajo težkoga življenja.

Pređen se lotimo priprav za postavitev novih destilacij eteričnih olj, je vsekakor potrebno ugotoviti, ali je na razpolago zadostno surovinsko zaledje jelke in bora, ali je mogoča priložnost elektrifnega toka ali vodovodna napeljava in ali je jelkovo odnoso borovo vejevje dovolj dobro.

Bor ali jelka, ki raste na prostem, imata košato vejevje in več eteričnih snovi zaradi neposredne sončne toplote, prav tako iglavci, ki rasto na južni (sončni) strani, dočim na severnih legah nimajo teh prednosti za pridobivanje eteričnih olj. V nasprotnem primeru — zlasti če surovinsko zaledje ni dovolj veliko — je mnogo bolje postavljati potovalne destilacijske naprave, s katerimi smo bolj gibljivi in je možnost popolnejše izkoriščanja vejevja še večja. (a)

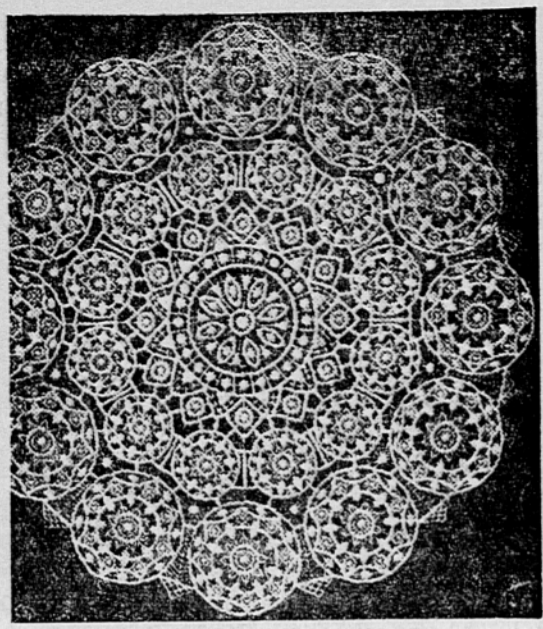
Moštvo JA v Ajdovščini tesno sodeluje s frontnimi organizacijami

Pripadniki garnizije JA v Ajdovščini so opravili letos v pomoč državnim gospodarskim podjetjem in frontnim organizacijam nad 20.000 ur prostovoljnega dela. Nad 10.000 prostovoljnih ur so opravili kot pomoč lesno-industrijskemu podjetju v Ajdovščini, s čimer so znatno pripomogli, da je podjetje predčasno izpolnilo polletni plan. V Branici na Spodnjem Vipavskem so zgradili 30 m dolg most čez Vipavo. Vojaški strokovnjaki so pomagali tudi avtobusnemu podjetju v Ajdovščini pri popravilu vozil, da ni zastal avtobusni promet. Frontov-

V delavnici slovitih čipk na Pagu

Na nedavnih velikih razstavi jugoslovske 'olikorne umetnosti v Svi- 'li in Angliji, zdaj pa tudi v Chicagu, so paske čipke vzbujale splošno pozornost in privlačnost. Svojo pot na svetovni trg pa so si utrle že davno prej.

V ozkih ulicah starega Paga je vedno živahno kakor večina v vseh primorskih mestih. Otroci skačejo, kriče in se igrajo, žene sede na hišnih pragih — vse so oblečene v črno in s temno ruto na glavi, — opravljajo svoja dela, samo moških ni videti, ker ob morju love ribe ali pa imajo opravka v kletih.

Ko stopaš po ozkih ulicah, dosežeš do visoke vitke hiše z napisom na čelni strani »Ljudska šola«. Vendar tu ni šola, temveč delavnica čipk. »Da, nekdo je bila tu šola,« pojasnjuje prijazno upravnica delavnice Jožica Fabjančič, strokovna učiteljica za veživo. In nadaljuje: »Zdaj pa izdelujemo tukaj znamenite paske čipke, ki jih dobro poznajo pri nas in v svetu.« Delavnica je široka, dobro osvetljena s soncem, čeprav je njeno zunanje lice dokaj temačno. V njej plete 15 do 20 žena, starih in mladih, ki so vse globoko zaverovane v svoj posel. V sobi ni razen omare, mize in stolov

jih izdelujejo? Od kod izvirajo? So morda umetnost izdelave prenesli iz Italije, mogoče iz Levanta, ali pa je izvir čipk samonikel, paski? Kako je torej mogoče, da jih morejo in znajo izdelovati samo paske čipkarice? — Vendar upravnico zaman sprašujemo. Pravi samo, da paske žene trdijo, da so čipke popolnoma samostojne. Pristavljajo pa tudi, da so jih prevzeli tudi Benečani, ki so jih preimenovali v »beneške čipke, v resnici pa so bile paske.

Izdelava je zelo preprosta, pa vendar naporna in dolgotrajna ter zahteva močne in vztrajne volje. Za namizni prt 140x140 cm je potrebno približno 2 meseca vestnega in natančnega dela po 8 ur dnevno! Vsaka ženska ima pred seboj na kolenskih nekakšno blazino, nekaj belega sukanca in drobno iglo. Na blazini je prišita lepenka, čez njo pa je prevlečena temeljna mreža, ki služi za izdelavo čipke. Vzorcev nimajo. Vse ustvarjajo in izdelujejo na pamet, vedno zvoča. Če hočeš n. pr. naročiti namizni prt, je dovolj, da poveča samo mero, in delo se takoj prične. Pri delu igra veliko vlogo domišljija, povezana s starim izročilom. Prava pravica je ustvarjanje. In menda prav tako slove paske čipke tako daleč po svetu. »Vsa umetnost je v potezi z iglo, pravzaprav v voličku,« razlaga ena izmed čipkaric. »Tu je tudi vsa naša skrivnost.«

Delavnica paskih čipk je v upravljanju »Narodne rukotvorine«, iz Zagreba, njena centrala pa je podjetje »Jugofolklor« v Beogradu, ki skrbi za pot paskih čipk v svet. In uprave podjetja so s čipkaricami na Pagu zadovoljne, saj izdelavo naročena delo vedno pred rokomi in v splošno zadovoljstvo. Paske čipkarice zaslužijo vsloj pohvalo. Nerazumljivo je samo, kako je mogoče, da čipkarice že tri mesece niso prejtele živilskih nakaznic.

V. Mandekič.

Čipkarica dela na ulici pred svojim domom

nikakega pohištva; saj pa tudi ni potrebnega.

Prej so tudi v drugih krajih (Primošten, Vrhniki) izdelovali paske čipke. Obstajale so posebne šole, ki pa so kmalu prenehale s svojim šolskim delom, ker izdelki niso bili dobri in izvirni. Tako smo v pomenu nehoti zadeli na skrivnost paskih čipk. Kako

SOLSTVO

Industrijska kovinarska šola Titovi zavodi Litostroj obvešča vse prijavitelce, da bodo sprejemni izpiti 4. in 5. septembra 1950. Vsi vpisani naj se javijo 4. septembra ob 9. v šolski avli. Kdor bi se pravočasno ne javil, izgubi pravico do polaganja sprejemnega izpita.

Ekonomski šola (Ekonomski tehnikum) v Novem mestu. Popravnici in privatni izpiti se prično 6. septembra ob 7. Začetek pouka 14. septembra ob 8. Stipendisti naj takoj pošljejo nove podatke, objavljeni v dnevnem časopisu. Obveščamo dijake, ki se še niso vpisali, da ima šola še prosta mesta. Ravnateljstvo.

MALI OGLASI

KOVČEG je bil v nedeljo 20. avg. zamenjan na vlaku Ljubljana—Reka v kupeju za matere in otroke. Tovariš, ki je kovčeg zamenjal, je izstopil v Prestranku. Prosim, da se pisмено javi na naslov Krivice Franc. Poljanska cesta 69, Ljubljana.

IZGUBLJEN sem 23. avgusta na tramvaju Vič all na cesti Gradisce sivo pleteno jopico. Poštenega najditelja prosim, naj jo vrne proti nagradi Komenskega 12-11, Koprivšek. 4117-14

3 KLJUČE, povezane na obročku, sem izgubil v petek od Prešernove preko Kofčevskega trga do pošte. Najditelj dobi nagrado pri vratarju, Knafljeva ulica 7. 4106-14

DNE 27. AVGUSTA je bil pomotoma vzet otroški plašček v vlaku Tržič. Lastnik ga dobi pri Zontarju, Labore št. 5 pri Kranju. 4104-14

IZGUBLJENE bone za gorivo: 150 bonov za motorno olje, 220 bonov za motorni bencin, 20 bonov za mast za krogljnice ležaje, ter aktovka od Kofčeva do Stajerjev. Prosim najditelja, da vrne na naslov Lakner Jože, KDZ Kofčeva Reka proti nagradi. 4103-14

ZAMENJAM 2 sobi s kuhinjo in priključnima v strogem centru z dvosobnim stanovanjem s kabinetom ali s trosobnim stanovanjem izven centra. Ponudbe pod »Strogi center«. 4100-10

NAJDI TELJA črne listnice, izgubljene na poti Vršič—Kranjska gora 19. avgusta, naprosim, da vrne dokumente na naslov, ki se nahaja v njih. Za nagrado obdrži denarni znesek. 4129-14

IZGUBIL SEM denarnico s 5000 din, vse dokumente, šofersko izkaznico, sindikato, osebno. Poštenega najditelja lepo prosim, da mi vsaj dokumente vrne na ime Rakovič. Zarnikova 3. 4128-14

DNE 27. AVGUSTA mi je bilo ukradeno možko kolo rdeče barve, tov. št. 230, S-3 1192. Izsleditelj dobi visoko nagrado. Kimovec Jože, Dobruša 12. 4127-14

ZATEKEL se je mlad stvorjav pes. Naslov v ogli odd. 4126-14

PROSIM TOVARISA, ki je vzel pozabljen ključ pri vhodu i na Vrtači, da proti nagradi vrne vs oglj. odd. 4124-14

IZGUBILA SEM denarnico z večjo vsoto denarja in pozivom celjske sodnije v večernem brzem vlaku Ptuj—Ljubljana. Poštenega najditelja se naproša, da vrne proti veliki nagradi. Naslov v ogli odd. 4125-14

DNE 25. AVGUSTA je bila na cesti od Ratača do V. P. Struga izgubljena listnica z manjšo vsoto denarja, nekaj fotografijami in knjižico od koleca na ime: Ljubi Anton, Struga p. St. Peter. Poštenega najditelja se naproša, da vrne dokumente. Denar naj si obdrži. 4124-14

SPREJMEMO slovo raznašalca(ko) za raznašanje takoraznašalca in Ljudske pravice pri upravi naše podružnice v Novem mestu. Domačini imajo prednost. 4121-4

ING. DRAGOLJUB VOJNOVIČ dobi svojo aktovko pri Ban Mihaelu, Smrtniška 32, Ljubljana. 4101-14

TOVARISA, ki so bili 1944-45 na vzhodni fronti, naprosim, če je komu kaj znano o Silii Edvardu v p. 1913-18, da javi Vozel Mariji, steklarna Hrastnik. 4120-15

DNE 24. AVGUSTA se je zatekel pes črne barve (Gubčevci) v Naklem pri Kranju. Kdor ve kaj o njem, naj javi naslov: Studen Vinko, Strahinja 34, p. Nasklo. 4119-14

PARCELO pri Ljubljani zamenjam za parcelo pri Mariboru. Grebenšek, Maribor, Gregoričeva 53. 4118-8

IZGUBILA SEM listnico z delavsko knjižico, osebno izkaznico, omladinski, udarniški štano, žiljsko, kazne fotografije in nekaj drugarjice, nadalje legitimacije: invalidske učenja, sindikata, OF. Ker sem z izgubo gorjnih dokumentov težko prizadeta, prosim poštenega najditelja, da torbičo z dokumenti vrne, denar pa naj obdrži kot nagrado. Opozorjam, pred nakupom izgubljenih nakaznic. 4115-14

POZABIL SEM v nedeljo 20. avgusta dopolniti pred kolodvorom črno listnico z dokumenti na ime Skofic Franc. Prosim vrtniti pravi nagradi na naslov ali na Ljudsko milico. 4114-14

DNE 21. AVGUSTA sem pozabila v potniškem vlaku na progi Krmelj—Sevnica ročno torbičo modre barve s 1200 dinarjev gotovine in dokumenti na ime Hočevar (Anton, Alojz, Franc, Stefka, Stane, Marija), kazne fotografije in nekaj drugarjice, nadalje legitimacije: invalidske učenja, sindikata, OF. Ker sem z izgubo gorjnih dokumentov težko prizadeta, prosim poštenega najditelja, da torbičo z dokumenti vrne, denar pa naj obdrži kot nagrado. Opozorjam, pred nakupom izgubljenih nakaznic. 4113-14

UMRLI

Sporočamo žalostno vest, da je 29. avgusta umrla GIZELA PEPELNAK, roj. Zupanc, soproga Cirila Peplnaka iz Beograda, Ulica Dragišle Lapčevića 19. Vzhodno soprogo in mater so pokopali 31. avgusta na novem pokopališču v Beogradu.

Nepričakovano nas je zapustil v četrto mladosti naš ljubljani ZDRAVKEC, Pogreb bo v soboto 2. septembra iz hiše Žalosti. — Blej, Zagorice 52. — Zalužička družina Rus. 3077-14

Vsem znancem in prijateljem sporočamo, da je danes 31. avgusta zaključila svojo zemeljsko pot naša sestra, sva-kinja in teta TEREZIJA KRNIG. Na njen zadnji pot jo bomo spremlili v soboto 2. septembra ob 16 na jesensko pokopališče. — Zalužički sorodniki.

ZAHVALE

Vsem, ki ste nam ob bridki izgubi našega moža, očeta in brata JOZETA SIŠERGA stali ob strani, prisrčno zahvala. Posebna hvala vsem darovalcem cvetja, pevskemu zboru, gasilcem in njihovemu zastopniku za postovilne besede, ter vsem, ki ste v težkih dneh z nami sočustvovali in pokojnika spremljali na njegovi zadnji poti. — Zabnica, 30. avg. 1950. — Zalužički ostali. 3074-14

VREMENSKO POROČILO HIDROMETEOROLOŠKE SLUŽBE

Stanje 1. sept.: Področje nizkega zračnega pritiska nad Francijo hitro prodira proti vzhodu, tako da bo njegovo padevinsko območje že danes prešlo čez Slovenijo. Področje visokega zračnega pritiska nad Azorji se zelo počasi premika proti kontinentu, vendar se nam obeta izboljšanje vremena.

Danes je v Sloveniji pretežno oblačno vreme s krajevnimi padevinami ter najnižjo temperaturo v Slovenjgradu 10 stopinj.

V Ljubljani je danes ob 7 značilni pritisk 738,0 mm, temperatura 14, stopinj, relativna vlaga 90 stopinj.

DNEVNE VESTI

KOLENDAR
Petek, 1. septembra: Mladen, Verena, Egidij.
Sobota, 2. septembra: Maksima, Stefan.

SPOMINSKI DNEVI
1. IX. 1286. — Grof Majnhard umešen na Gosposvetnem polju v slovenskem jeziku za koruškega vojvodo.
1. IX. 1949. — Napad Nemčije na Poljsko — začetek druge svetovne vojne.
1. IX. 1944. — IX. korpus je zavzel Crni vrh. XIV. divizija pa ruško in pohorsko kočo.
1. IX. 1947. — Začetek del v ljubljanskem Litostroju.

DEŽURNA LEKARNA

Centralna lekarna, Tromostje, Trg Francosa Prešerna 5.

Združenje obrtnikov za mesto Ljubljana bo delilo žilvske nakaznice v soboto dne 2. septembra in v ponedeljek dne 4. septembra 1950 od 8. do 13. v razpisni Rokodolskem domu, Komenskega ulica 12. 2107-n

Pevski zbor Glasbene Matice v Ljubljani prične z rednim študijem 5. septembra ob 20. v poslojpu Akademije za glasbo. Vabimo nove pevce! Odbor.

Potujoča trgovina Ljudskega magazina na Ljubljana-okolica obišče 8. septembra Zlatjar Vrh treh kraljev. Kupcem bo na razpolago razno tekstilno blago, galanterija in drugo iskano blago. 2105-n

Republiški odbor Sindikata uslužbenec državnih ustanov za Slovenijo, se je preselil iz Miklošičeve ceste 22 v prostore palače Grafične, Masarykova cesta 8-9.

Teren Rožna dolina priredi v nedeljo 3. septembra pri Marju veliko vrtno veselico s plesom. S pijačo in jedajo je dobro preskrbljeno. Cene zmerne.

Planinsko društvo Ruše priredi 3. septembra 1950 otvoritev planske kočbe na Samtoku. Vsi ljubitelji planin, vabimo! 2104-n

ROG, tovarna kolec in pisalnih strojev Ljubljana, priredi v nedeljo 3. septembra ob 10. velike kolearske medklobusne dirke. Vsakih pet prvoplasiranih vozačev vsake skupine dobi nagrado. Popoldne prsta zabava. Jedajo in pijača preskrbljeni. Vabljeni!

turnir, odbojka, namizni tenis, atletika (metni diska, kroglice, skoki v daljino, višino, troskok; tek na 3000 m, partizanski marš, štafeta 4 x 400 m), nastop kolejarjev in letalskih modelarjev, nogometni brzorunni mladincev in pionirjev, Eopoldne, ob 13.30 nadaljevanje nogometnega turnirja ob 17. razdelitev nagrad, sledi družabni večer v domu JA. Vozl posebni večerni vlak z Vrhnike proti Ljubljani z odhodom z Vrhnike ob 21.

GLEDALIŠČE

OKRAJNO GLEDALIŠČE PTUJ
Sobota, 2. septembra ob 20: »Veseli večer« prvi program Dvanajstič. — Predstava: »Češar Vladislav«.

»VESELI TEATER 90 minut« iz Ljubljane.

Gostovanje v Mariboru v nedeljo 3. septembra 1950 v Unionski dvorani. Predstave ob 17. 19. in 21. Predprodaja vstopni pri blaginji SNG od srede dalje. 2098-n

KINO

LJUBLJANA — UNION: franc. film »Skrivnost«. Teknik. Predstave ob 16.15, 18.15 in 20.15. **MOSKVA:** angleški film »Daj nam danes«. Teknik. Predstave ob 16.15, 18.15 in 20.15. **SLOGA:** ameriški film »Verna Eva«. Teknik. Predstave ob 16.15, 18.15 in 20.15. **TI-VOLI:** angleški film »Ljubavna zgodba«. Teknik. Pred predstavo zabavni spored. Pričetek ob 20. **TRIGLAV:** danes zadnjičkrat italijanski film »Rizolotto«. Teknik. Predstavi ob 18. in 20. **SIŠKA:** francoski film »Seme v vetru«. Teknik. Predstava ob 20. **LITOSTROJ:** ameriški film »Sestri iz Bostona«. Teknik. Predstava ob 20.30.

